Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada – Government
Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve –Ministartstvo za Finansija, Rada i Transfera
Ministry of Finance, Labor and Transfers
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

AGJENCIA E STATISTIKAVE TË KOSOVËS
AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA
KOSOVO AGENCY OF STATISTICS

Indeksi i Çmimeve të Importit

TM1 2022

ASK ka filluar të publikojë Indeksin e Çmimeve të Importit (IÇIMP) në qershor 2009. Çmimet e importit filluan të mblidhen në fillim të 2006 Çmimet mblidhen në bazë tremujore dhe mbulojnë kompanitë më reprezentative të importit të cilat ishin aktive në shumicën e komunave për periudhën tremujori i parë 2006 – tremujori i parë 2022.

Publikimi përmban tabelën e Indeksit të Çmimeve të Importit në Kosovë në bazë tremujore, T1 2015 –T1 2022, mesatarja vjetore për 2015 - 2021 (2010 = 100) me ndryshime tremujore dhe vjetore në përqindje, me prezantim grafikësh, tabela për pesha, indeksin tremujor për T1 2022, ndryshimet tremujore (T4 2021 –T1 2022) dhe ndryshimet vjetore (T1 2021 –T1 2022) për sektorët sipas Sistemit të Harmonizuar.

IÇIMP është përgatitur në përputhje me standardet dhe metodologjitë evropiane dhe në bashkëpunim me ekspertët nga Statistika e Suedisë dhe Agjencioni Suedez i Zhvillimit të Bashkëpunimit Ndërkombëtar (SIDA).IÇIMP është në zhvillim e sipër dhe në të ardhmen do të shtohen më shumë vrojtime të çmimeve.

Propozimet, sugjerimet dhe vërejtjet tuaja mund të dërgoni në adresën e ueb infoask@rks-gov.net

Ky publikim është përgatitur nga:

Ismajl Sahiti – Zv Drejtor i Departamentit
Ibish Asllani - Shef divizioni
Hamdi Jupolli - Shef Sektori

Qershor, 2022

Z.v i Kryeshefit Ekzekutiv i ASK,
Ilir T. Berisha

Për t'u konsultuar me publikime të tjera, vizitoni faqen e ASK: http://ask.rks-gov.net

Simbolet dhe Shkurtesat

IÇIMP	Indeksi i Çmimeve të Importit
ASK	Agjencia e Statistikave të Kosovës
OBD	Organizata Botrore e Doganave
TM1	Tremujori i parë
TM2	Tremujori i dytë
TM3	Tremujori i tretë
TM4	Tremujori i katërt
:	Shifra nuk është disponibël
0	Më pak se gjysma e njësisë së përdorur
-	Nuk aplikohet
%	Përqindje
W	Ponderët statistikor (pesha specifike)
Ø	Mesatare

P ë r m b a j t j a

Faqe

Indeksi i çmimeve të importit (IÇIMP) për tremujorin e parë 2022 4

Tab. 1:Indeksi i çmimeve të importit (IÇIMP) TM1 2015–TM1 2022 (2010 = 100), ndryshimet tremujore dhe vjetore në pëqindje 5

Fig. 1:Zhvillimi i IÇIMP, TM1 2015 – TM1 2022 (2010=100) 6

Tab. 2:Peshat, numrat e Indeksi, ndryshimet mujore dhe vjetore në përqindje sipas sektorëve të Sistemit të Harmonizuar 7

Metodologjia 8.9

Indeksi i çmimeve të importit (IÇIMP) për tremujorin e parë 2022

Indeksi i tërësishëm i çmimeve të importit në Kosovë pësoi ngritje për 5.2 % në TM1 2022 krahasuar me TM4 2021. Krahasuar me TM1 2021 çmimet e importit pësuan ngritje në një mesatare prej 21.8 %.

Tremujori i katërt 2021 – Tremujori i parë 2022 5.2 %

Çmimet e importit në Kosovë pësuan ngritje në një mesatare prej 5.2 % në TM1 2022 krahasuar me TM4 2021. Ngritje më të mëdha të çmimeve sipas sektorëve ishin te produktet bimore (15.2 %), produktet minerale (11.2 %), vajrat ushqyese (7.6 %), artikujt e gurit, llaçit, produktet e qeramikës dhe të qelqit (7.3 %), metalet bazë dhe artikujt e metaleve bazë (6.4 %), plastika, kauçuku dhe artikujt e tyre (6.0 %), mjetet e transportit (4.3 %), tekstili dhe artikujt e tekstilit (4.3 %), artikujt e ndryshëm të prodhuar (4.0 %), letrat dhe artikujt e saj (3.9 %), druri dhe artikujt e tij (3.8 %), instrumentet optike, fotografike, matëse, medicinave ,muzikorë dhe mekanizmat e orës (2.5 %), pajisjet e makinerisë dhe pajisjet elektrike (2.4 %), artikujt ushqimor të përgatitur, pijet dhe duhani (1.9 %), shtazët e gjalla; produktet e shtazëve (1.5 %) dhe produktet e industrive kimike (0.3 %).

Ngritja u neutralizua kryesisht nga rënia e çmimeve sipas sektorëve te lëkura dhe artikujt e saj (-1.9 %) dhe këpucët (-0.6 %).

Tremujori i parë 2021 - Tremujori i parë 2022 21.8 %

Çmimet e Importit në Kosovë pësuan ngritje në një mesatare prej 21.8 % në mes TM1 2022 dhe TM1 2021. Ngritje më të mëdha sipas sektorëve ishin te produktet minerale (58.2 %), metalet bazë dhe artikujt e metaleve bazë (55.5 %), artikujt e gurit, llaçit, produktet e qeramikës dhe të qelqit (39.6 %), vajrat ushqyese (33.4 %), druri dhe artikujt e tij (32.9 %), plastika, kauçuku dhe artikujt e tyre (23.1 %), instrumentet optike, fotografik, matës, madicinal dhe muzikorë dhe mekanizmat e orës (19.4 %), produktet bimore (16.6 %), shtazët e gjalla; produktet e shtazëve (14.0 %), mjetet e transportit (8.7 %), pajisjet e makinerisë dhe pajisjet elektrike (7.8 %), tekstili dhe artikujt e tekstilit (6.5 %), artikujt ushqimor të përgatitur, pijet dhe duhani (5.5 %), produktet e industrive kimike (3.8 %), artikujt e ndryshëm të prodhuar (3.0 %) dhe këpucët (0.2 %).

Ngritja u neutralizua kryesisht nga rënia e çmimeve sipas sektorëve lëkura dhe artikujt e saj (-6.9 %) dhe te letrat dhe artikujt e saj (-2.4 %).
.

Tab. 1:Indeksi i çmimeve të importit (IÇIMP) TM1 2015–TM1 2022 (2010 = 100), ndryshimet tremujore dhe vjetore në pëqindje

Viti	Tremujori	Indeksi (2010 = 100)	Ndryshimi tremujor në perqindje	Ndryshimi vjetor në perqindje
2015	TM 1	113,8	-0,5	-1,4
	TM 2	114,1	0,3	-0,2
	TM 3	113,9	-0,2	-0,8
	TM 4	111,8	-1,8	-2,3
	Mesatarja vjetore 2015	**113,4**	**:**	**-1,2**
2016	TM 1	108,8	-2,6	-4,4
	TM 2	109,6	0,7	-3,9
	TM 3	110,7	1,0	-2,8
	TM 4	113,2	2,2	1,3
	Mesatarja vjetore 2016	**110,6**	**:**	**-2,5**
2017	TM 1	114,4	1,1	5,2
	TM 2	114,3	-0,1	4,3
	TM 3	115,3	0,9	4,2
	TM 4	116,0	0,6	2,5
	Mesatarja vjetore 2017	**115,0**	**:**	**4,0**
2018	TM 1	116,0	0,0	1,4
	TM 2	117,0	0,9	2,4
	TM 3	117,9	0,8	2,3
	TM 4	120,5	2,1	3,8
	Mesatarja vjetore 2018	**117,8**	**:**	**2,5**
2019	TM 1	120,0	-0,4	3,5
	TM 2	121,6	1,3	3,9
	TM 3	120,5	-0,9	2,1
	TM 4	120,0	-0,3	-0,3
	Mesatarja vjetore 2019	**120,5**	**:**	**2,3**
2020	TM 1	119,3	-0,6	-0,6
	TM 2	117,3	-1,6	-3,5
	TM 3	117,7	0,3	-2,3
	TM 4	118,4	0,5	-1,4
	Mesatarja vjetore 2020	**118,2**	**:**	**-1,9**
2021	TM 1	122,3	3,3	2,5
	TM 2	126,4	3,4	7,7
	TM 3	135,0	6,8	14,7
	TM 4	141,6	4,9	19,6
	Mesatarja vjetore 2021	**131,3**	**:**	**11,1**
2022	TM 1	**149,0**	**5,2**	**21,8**

Fig. 1: Zhvillimi i IÇIMP, TM1 2015 – TM1 2022 (2010=100)

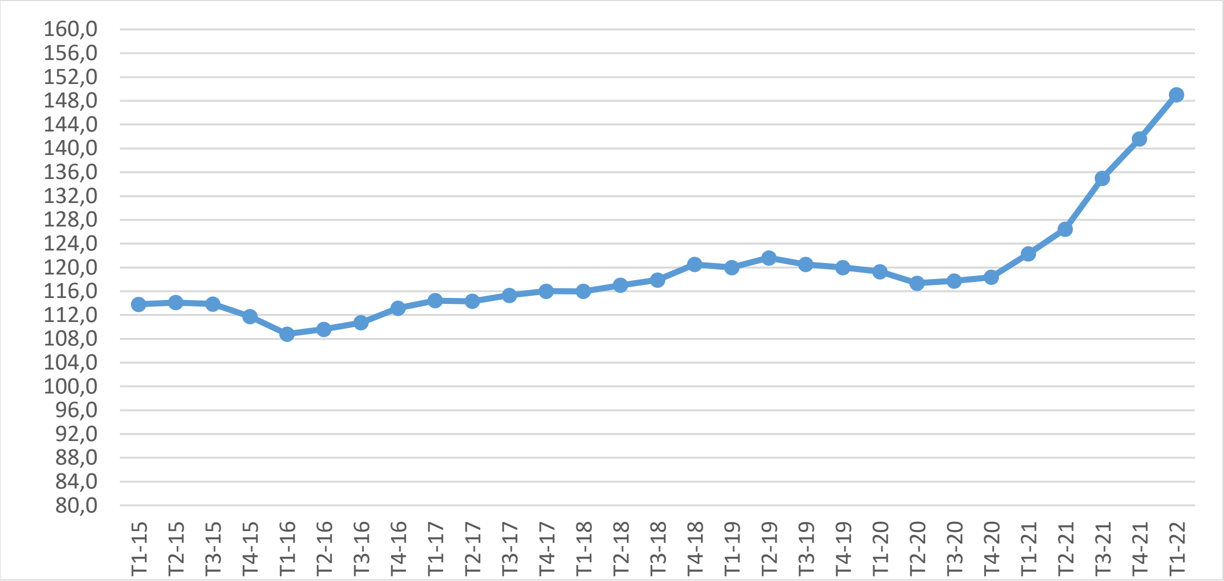

Tab. 2: Peshat, numrat e Indeksi, ndryshimet mujore dhe vjetore në përqindje sipas sektorëve të Sistemit të Harmonizuar

Kodi	Grupi	pesha	TM1- 2022 2010 =100	TM1 - 2022 TM4 - 2021	TM1 - 2022 TM1 - 2021
01-21	**IÇIMP - Gjithsej**	**1000**	**149,0**	**5,2**	**21,8**
01	Shtazët e gjalla; produktet e shtazëve	38	160,6	1,5	14,0
02	Produktet bimore	50	267,4	15,2	16,6
03	Vajrat ushqyese	10	204,3	7,6	33,4
04	Artikuj ushqimor të përgatitur, pijet dhe duhani	131	119,8	1,9	5,5
05	Produktet minerale	147	209,1	11,2	58,2
06	Produktet e industrive kimike	80	115,9	0,3	3,8
07	Plastika,kauçuku dhe artikujt e tyre	64	154,9	6,0	23,1
08	Lëkura dhe artikujt e saj	2	115,1	-1,9	-6,9
09	Druri dhe artikujt e tij	26	174,4	3,8	32,9
10	Letrat dhe artikujt e saj	16	99,2	3,9	-2,4
11	Tekstili dhe artikujt e tekstilit	44	85,9	4,3	6,5
12	Këpucët	12	138,0	-0,6	0,2
13	Artikutj e gurit, të llaçit, produktet e keramikës dhe te qelqit	34	167,1	7,3	39,6
14	Margaritarët, gurët e çmuar, metalet, etj.	:	:	:	:
15	Metalet bazë dhe artikujt e metaleve bazë	100	176,6	6,4	55,5
16	Paisjet e makinerisë dhe pajisjet elektrike	118	115,4	2,4	7,8
17	Mjetet e transportit	88	129,6	4,3	8,7
18	Instrumentet optike, fotografik, matës, medicinal dhe muzikorë dhe mekanizmat e orës	10	113,4	2,5	19,4
19	Armët dhe municioni	:	:	:	:
20	Artikujt e ndryshëm të prodhuar	28	127,3	4,0	3,0
21	Veprat e artit	:	:	:	:

Shpjegime metodologjike

Çmimet grumbullohen në bazë tremujore në 7 qendra regjionale të Kosovës: Gjakovë, Gjilan Mitrovicë, Pejë, Prizren, Prishtinë dhe Ferizaj të cilat mbulojnë kompanitë më reprezentative të importit të cilat ishin aktive në shumicën e komunave.

Duke filluar nga tremujori i parë 2006, çmimet u grumbulluan në bazë tremujore për rreth 180 artikujt nga shtatëdhjetë kompani. Gjatë 2006 shumë vlerësime të reja të çmimeve u shtuan dhe për periudhën 2007-2008 numri i çmimeve të grumbulluara ishte rreth 250. Nga 2009 numri i çmimeve të grumbullura ishte rreth 300, kurse nga viti 2015 numri i çmimeve është mbi 500 artikuj, ndersa nga 2018 numri i çmimeve të grumbullura eshtë rreth 600.

Rezultatet janë prezentuar sipas Sistemit të Harmonizuar të Organizatës Botërore të Doganeve (OBD).

Të dhënat e çmimeve janë grumbulluar për një mostër të transakcioneve tipike lidhur me mallrat e importuara në Kosovë

Mostrimi dhe kalkulimi i peshave

Mostra është projektuar nga të dhënat e tregëtisë së jashtme. Këto të dhëna janë përdorur gjithashtu edhe për kalkulimin e peshave specifike. Peshat janë bazuar në informatën nga të dhënat tregëtare V-1 (viti paraprak) dhe janë freskuar në bazë vjetore. Me anë të freskimit të peshave për çdo vit, shporta e IÇIM-së do të reflektojë ndryshimet në mostrat e tregëtisë. IÇIM-ja do të ndikohet nga të dyja ndryshimet e çmimeve dhe nga ndryshimet e struktures së importit

Variablët statistikor

Variabli kryesor është çmimi; ai mund të raportohet në çdo njësi monetare. Çmimet e raportuara në njësi të huaja monetare konvertohen në EURO. Njësia monetare e faturës dhe raportimit janë, prandaj si variabël plotësues. Kur çmimet raportohen në njësi të huaja monetare, atëherë përdoren tarifat e këmbimit të mesatarës tremujore të Bankës Qendrore Suedeze për konvertimin e tyre në EURO.

Formulat e indeksit

Indeks i çmimeve të importit mund të përshkruhet si një indeks i llojit zinxhiror të Laspeyres-it me lidhje vjetore. Indeksi i Laspeyres-it definohet si në vijim.

$$I^t = \frac{\sum_{i=1}^{n} P_i^t Q_i^0}{\sum_{i=1}^{n} P_i^0 Q_i^0} = \sum_{i=1}^{n} \frac{P_i^0 Q_i^0}{\sum_{i=1}^{n} P_i^0 Q_i^0} \times \frac{P_i^t}{P_i^0}$$

Ku $\mathbf{P^0}$ dhe $\mathbf{P^t}$ janë çmimet për njësi në periodën bazë (0) dhe perioda e krahasimit (t), përkahësisht, dhe $\mathbf{Q^0}$ është sasia e periodës bazë. Mbledhja bëhet nëpërmes produkteve n. Në elementin qendror të mësipërm, indeksi shprehet me shkallën mes vlerës së mbledhur të shumave të periodës bazë në periodën e krahasimit dhe në nivelin e çmimit të periodës bazë, përkatësisht. Indeksi gjithashtu mund të shprehet, si në elementin final, si një mesatare e përafërt e çmimit të mallërave të peshuar me vlerat e periodës.

Çmimet e indeksit kalkulohen me një tremujor aktual në vit si periudhë e krahasimit dhe me tremujorin e katërt në vitin **y-1** si period e references së çmimit. Perioda e peshimit është viti **y-1.** Në këtë mënyrë lidhja definohet si:

$$I_{y-1,q4}^{y,q} = \sum_{s=1}^{k} \frac{V_s}{\sum_{s=1}^{k} V_s} \times \frac{p_s^{y,q}}{p_s^{y-1,q4}}$$

Ku pasha e vlerës $\mathbf{V_s}$ është vlera e transakcioneve në vit e që përfaqësohen me specifikacionin **s**. Mbledhja bëhet nëpërmes specifikacioneve **k**.
Kalkulimi i indeksit zinxhiror të IÇIMP

Numri i indeksit zinxhiror kalkulohet për tremujorët dhe tregon nivelin e veçantë të çmimit të tremujorit krahasuar me nivelin e çmimit mesatar në 2010 (2010=100).

$$I_{2010}^{y,q} = \frac{100}{\frac{1}{4}\sum_{q=1}^{4} I_{2009,q4}^{2010,q}} \times \prod_{Y=2010}^{y-1} I_{Y-1,q4}^{Y,q4} \times I_{y-1,q4}^{y,q}$$

Kalkulimi i ndryshimeve

Ndryshimi tremujor kalkulohet si:

$$\left[\left(\frac{IMPI_0^{Y,q}}{IMPI_0^{Y,q-1}}\right)-1\right]*100 =$$ Ndryshim i përqindjes tremujore

$IMPI_0^{Y,q} =$ Indeksi i çmimeve të importit për tremujorin aktual q

$IMPI_0^{Y,q-1} =$ Indeksi i çmimeve të importit për tremujorin e mëparshëm q-1

Ndryshimi vjetor kalkulohet si:

$$\left[\left(\frac{IMPI_{2010}^{Y,q}}{IMPI_{2010}^{Y-1,q}}\right)-1\right]*100 =$$ Ndryshim i përqindjes vjetore

$IMPI_{2010}^{Y,q} =$ Indeksi zinxhiror i çmimeve të importit për tremujorin aktual q

$IMPI_{2010}^{Y-1,q} =$ Indeki zinxhiror i çmimeve të importit për vitin dhe për tremujorin paraprak q

- **Adresa:** **AGJENCIA E STATISTIKAVE TË KOSOVËS,**
  Rr. ”Zenel Salihu”, nr. 4, 10000 Prishtinë
- **Telefoni:** +383 (0) 38 200 31 129
  Kryeshefi Ekzekutiv: +383 (0) 38 200 31 112
- **Fax:** +383 (0) 38 235 033
- **E-mail:** infoask@rks-gov.net
- **Ueb-faqe:** http://ask.rks-gov.net

- © : Agjencia e Statistikave të Kosovës,
- Riprodhimi autorizohet nëse tregohet burimi.